



ΞΕΝΑ ΔΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

## ΣΚΟΤΩΣΕ ΤΟΝ!...

— Κατηγορούμενε, σήκω επάνω, εἶπεν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου. Πῶς ὀνομάζεσαι;  
— Ἰωάννης Ραμπουρδέν.  
— Πόσον ἐτών εἶσαι;  
— Εἴκοσι ὀκτώ.  
— Τί ἔργον κάνεις;  
— Ἐργατικός.  
— Πού ἐγεννήθη;  
— Στὸ Φράνς—Κοντέ.  
— Κατηγοροῦσαι ὅτι ἐφόνευσες τὸν οἰκοδεσπότην σου Ζαχαρίαν Γκούτμαν, ἐνριζόμενος εἰς κατώσταν μέτης. Τί ἀπολογεῖσαι;  
— Εἰν' ἀλήθεια κύριε πρόεδρε, ἐπιθύρουν ὁ κατηγορούμενος σιγά—σιγά, σάν να ντεπόταν γιά τὴν ὁμολογία του.  
— Ἐοῦ ἦσαν καλὸς ἄνθρωπος, τίμιος καὶ ἐργατικὸς κατὰ τὰς πληροφορίες τὰς ὁποίας ἔχομεν. Πῶς ἔλαμες αὐτὸ τὸ φόνον; Εἶχες καμμίαν αἰτίαν νὰ μισῆς τὸν σπιτονοικοκύρη σου;  
— Νὰ τὸν μισῶ! Ἐφώναξαν ὁ κατηγορούμενος μὲ χονδρὴ φωνή. Βέβαια εἶχα λόγους...

— Γιά πές μας λοιπὸν τί λόγους εἶχες; Ὁ κατηγορούμενος ἔνας ὑψηλὸς χωριότης, ὅχι μὲ κακὴ φυσιογνωμία, ἐσήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ μὲ φωνὴ βαθείας λύτης εἶπε τὰ ἑξῆς:  
— Τὸ πιστό, κῆρ Δικαστά, μὲ ἔκανε νὰ γίνω κακὸς ἄνθρωπος, τὸ πιστό πού μ' ἀνάγκασε αὐτὸς νὰ πίνω, γιατί ἐγὼ δὲν ἦμουν μαθημένος. Ἦμουν παιδί καλῶν ἀνθρώπων. Σάν ἀρτυρητέησα ἀπὸ τὸ στρατό, ἔμεινα ἕνα χρόνον στὸ χωριό, ἀλλὰ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῆ δουλειὰ καὶ νὰ ζήσῃ στὸ φτωχὸ χωριό μου καὶ ἡ φαμίλια μου ἦτανε μεγάλη τ' ἀδερφια μου καὶ ἡ ἀδερφάδες μου φοφοῦσαν ἀπὸ τὴν πείνη. Ἐφηνά τὸ λοιπὸν καὶ πῆγα νὰ βρῶ δουλειὰ στὸ Παρίσι. Πῆρα κατὶ χρηματάκια μαζί μου, καὶ κατεβαίω στὸ σταθμὸ τῆς Ἀγῶν εἶμαι τώρα κάπου τέσσαρα χρόνια. Ἐμεινα ἴσα μὲ ἕνα μῆνα δίχως νὰ βροῦσκω δουλειὰ. Τὰ λεπτὰ μου τὰ ξόδεψα. Μοῦρθε νὰ γυρίσω πίσω στὸ χωριό. Ἀλλὰ μὲ τί λεπτὰ; Τέλος πάντων ἕνας πατριότης μου μὲ βροῦκε μιά δουλειὰ. Ἀλλὰ λεπτὰ ἄρχισα νὰ πάρω, γιατί ὁ μάστορής μου ἐπλήρωνε κάθε δέκα πέντες ὡς τότε λοιπὸν ἐπιγάγαι κα' ἔτρωγα στὰ δωρεὰν σασσιτία.

— Μία μέρα ὁ πατριότης μου μοῦ λέει: — «Νὰ σὲ σπυθῶ στὸν Ζαχαρία τὸν Γκούτμαν, πού δίνει δωμάτια ἐπὶ πιστώσει.» μὲ πῆγε λοιπὸν στὸ «Λαϊκὸ Ξενοδογεῖον» τοῦ Ζαχαρία, ἕνα παληόσπιτο ἔκει, ἕνα χαμένο πᾶρμα. Στὸ κάτω πάτωμα ὁ σπιτονοικοκύρης ἐκρατοῦσε μιά ταβέρνα. Δεξιά στὴν ταβέρνα ἦταν μιά μικρὴ πορτοῦλα, ἡ εἰσοδος τοῦ ξενοδοχείου. Αὐτὴ τὴν πορτοῦλα τὴν εἶχε πάντα κλειστὴ ἐπιτήδες γιὰ ν' ἀναγκάζῃ τοὺς νοικιατοὺς νὰ μπαίνουν ἀπὸ τὴν ταβέρνα στὰ δωμάτια τους καὶ νὰ τοὺς ποτίζῃ κρασί. Ἐκεῖ μέσα τὸ λοιπὸν εὐρῆκα φαί καὶ σπιτί, μιά παληότρικα δηλαδὴ ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ ταβάνι. Κάθε βράδου πρὶν ν' ἀνέβω στὴν κάμαρα, ἔπρεπε νὰ περάσω ἀπὸ τὴν ταβέρνα γιὰ νὰ πάρω τὸ κλειδί. Ἦτανε κα' αὐτὸ μιά πορνιχία του. Ταχαγεῖς γιὰ νὰ εἶναι ἀσφαλισμένες ἡ κάμαρες, ἔπαινε αὐτὸς τὰ κλειδιά, κα' ὅταν ἐπενοῦσε ἀπὸ τὴν μάγκα του νὰ πάρῃς τὸ κλειδί σου, σὲ κρατοῦσε διὰ τῆς βίας καὶ σὲ προσκαλοῦσε νὰ πιῆς.

— Ἐ! κῆρ Ραμπουρδέν, μοῦλεγε, δὲν παίρνεις τίποτε πρὸ τοῦ ν' ἀνέβῃς; Πάρ' ἕνα ποτηράκι νὰ ξεσταθῆς καὶ νὰ κοιμηθῆς καλύτερα...

— Πῶ μποροῦσε ν' ἀρνηθῆς σ' ἕναν ἄνθρωπον πού σὲ κρατοῦσε ἔκει ἐπὶ πιστώσει; Τὸ πρῶτὸ πάλι, πρὸτοῦ νὰ φύγῃς, ἔπρεπε νὰ πάρῃς πάλι ἕνα ποτηράκι. Ὁ διάολος δὲν τὸ κουνόυσε ἀπὸ κεῖ. Τὸ βράδου ἄλλο ποτήρι. Μία μέρα δὲν μπόρεσα πειὰ νὰ κρατηθῶ καὶ τοῦ λέω πῶς ἔγω πονοζέφαλο καὶ δὲν θὰ πῶ κρασί. Ἐρχεται κα' ἀνάβει, κα' ἀρνεῖται καὶ τρέχοντας ἀπὸ πίσω μου μὲ τὸ ποτήρι στὸ χέρι μοῦ τὸ δίνει διὰ τῆς βίας.

— Ἐἶδα, πειὰ πῶς ἂν τοῦ ξαναγιόμουν κα' ἄλλη μιά φορὰ μποροῦσε καὶ νὰ μὲ διώξῃ. Καὶ πῶ νὰ πηγαῖναι;...

— Τέλος πάντων περάσανε ἡ δέκα πέντε μέρες καὶ πληρώθηκα. Μπαίνω τραγουδώντας στὴν ταβέρνα τοῦ Ζαχαρία καὶ τοῦ γυροῦνὸ το λογαριασμοῦ εἶχα πάρει 36 φράγκα μὰ τοῦ χρωστοῦσα

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ» ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

## Η ΖΗΛΕΙΑΡΙΣΣΑ

Ἡ Ζηλειάρισσα ἐχτὸς ἐξαιρέσεων δὲν ἔμπορεῖ νὰ τυραννήσῃ τὸν ἄνδρα της, ὡς ἐκεῖνος Ζηλειάρης ὄντας ἔμπορεῖ νὰ τυραννήσῃ αὐτήν. Ἐτοί, ἡ Ζηλεια της εἶναι ὅπως ἄλλου ἐνδιαφερόμετος ἀπὸ ἐκεῖνης τοῦ ἀνδρός.

Ἡ Ζηλεια της γυναικὸς περιορίζεται καὶ συνίσταται σὲ μίαν ὑπέριστη μερίμνα διὰ τὸν ἄνδρα της. Αἰώνως καὶ ἀδιακόπως ἔχει αὐτὸν εἰς τὸν νοῦν της· δι' αὐτὸν μεριμνᾷ· δι' αὐτὸν φοβεῖται μῆπως ἄλλη κερδίσῃ τὴν ἀγάπην του καὶ τὰς χάρες του.

Ὁμολογουμένως Ἡ Ζηλειάρισσα θὰ στενοχωρῆ καὶ θ' ἀπελπίζῃ καὶ αὐτὴν τὸν ἄνδρα της, μὲ τὴν ἀδιάκοπην ἀδυστήριον της ἐπαγομένην μέσα κ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπιτί. Τοῦ κάμνει ἐγκλημα κάθε τὸν ἄνδρα εὐγένειαν πρὸς ἄλλην οἰανδήποτε Κυρίαν ἢ Δεσποινίδα· τοῦ σηκώνει τὴν ἡσυχία του· τοῦ γίνεται καὶ αὐτὴ κλητήρας καὶ τύραννος· καὶ πολὺ συχνὰ θὰ τὸν κἀνῃ νὰ χάνῃ τὴν ὑπομονὴν καὶ ν' ἀδμονῆται.

Ἀλλὰ ἡ μοιρὴς ἐκεῖνης, ἡ ἐπιπλήξεις, ἡ τυραννίς, ἡ ἀγανάκτησις... δὲν ἔχουν τίποτε σοβαρὸν εἰς τὸν ἑαυτὸν τους. Ἡ ἐπιτήρησις τῆς Ζηλειάρισσας συμβίας δὲν δεσμεύουν τὸν ἄνδρα της, ἡ ἐπιπλήξις της δὲν τὸν πιέζουν, ἡ τυραννίς της δὲν τὸν τιρανοῦνε· ὡς εἰς ἀντίθετον περιστασίαν, ἡ ἐπιτήρησις, ἡ ἐπιπλήξεις, ἡ τυραννίς τοῦ ἀνδρός ἤθελεν δεσμεύουν, πιέζουν καὶ τυρανοῦν αὐτήν.

Ἐξανατίας θὰν ἦναι κάποιος ζολακευτικὸς νὰ βλέπεται κανεὶς τὸ μόνο ἀντικείμενον τῶν μεριμνῶν ὅλων τῆς συντροφιάς του. Ἡ καμμένη! Αὐτὴ· μόνη εἶναι ὁ τύραννος καὶ ἐν ταῦτῳ ἡ τυρανομένη.

Ὁ ἄνδρας της εἶναι ὁ θησαυρὸς της, τὸν ὁποῖον αὐτὴ φοβεῖται μὴ χάσῃ. Ὁ ἄνδρας της εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν καρδιοχτύπων μὲς ἀγαπημένης συντροφιάς.

Ἄ, μία τ-τοια συντροφιάσα, θὰ ἦναι ὁ θησαυρὸς δι' ἕνα ἄνδρα. Καὶ ἂν ὁ ἄνδρας της ξερῇ νὰ σφραγίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπην της, ἀποδιδοῦντάς της, ὅλην τὴν ἀγάπην, θέλ' εἶναι ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνδρῶν.

† Α. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

40. Τοῦ τᾶδωσα ὅλα καὶ τοῦ ἔμεινα ὀφειλέτης γιὰ 4 φράγκα. Ἀπὸ κεινὴ τὴν ἡμέρα τὸ λαϊκὸ ξενοδογεῖον μοῦ ἔγινε φυλακὴ πού δὲ μπορούσα πειὰ νὰ ξεκολλήσω. Ἐδούλενα, ἀλλὰ τὸ κρασί πού τὸ εἶχα συνηθίσαι δὲ μ' ἄφινε νὰ πιάσω λεπτὰ στὰ χέρια μου. Ὅλα μούτὰ τὰ ρούφρα αὐτὸς ὁ δήμιος μου. Ὅταν ἐπέγραμνε λιγότερο ἀπὸ τέσσαρα κρασιά, ἔξω ἀπὸ τὸ φαγητὸ μὲς, μὰς ἐφοβεῖριζε πὸς θὰ μὰς διώξῃ.

Ἐθὰ μοῦ πῆτε γιατί δὲν ἔφευγες; Τὴναι κα' αὐτὸ πολλές φορὲς· ἀλλὰ ὁ θεοκατάρατος ἀτόρθωνε καὶ μὲ ξετρούπωνε, ἔλεγε στὸ νέο μου σπιτονοικοκύρη πῶς εἶμαι κακοπληρωτῆς, πῶς τρώω τὰ νοίκια καὶ τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἄνθρωπος μ' ἐβγάδε ἀπὸ τὸ σπιτί του. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μερομπατῆντες οἱ ταβερναράδες κρατοῦνται, βλέπετε, ἀπὸ τὸ χέρι. Κι' ἔπειτα πού νὰ πᾶω δίχως λεπτὰ; Ἐπαίρνα τὰ βρεμένα μου καὶ ξαναγυρίζα στὸ λαϊκὸ ξενοδογεῖον.

Ἄ, λίγο κατ' ὀλίγο τὸ κρασί τὸ συνείθισα καὶ δὲ μπορούσα πειὰ νὰ κάνω δίχως αὐτό. Ἐτοῦτο γύρευε καὶ ὁ Ζαχαρίας. Ὅλα μου τὰ λεπτὰ στὸ κρασί τὰ ξόδευα. Κατήνησα πειὰ ἕνας χαμένος, ἕνας μεθυστακας. Ἐνα καιρὸ λαβαίγω ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴ φαμίλια μου καὶ μαθαίνω πῶς παντρεύεται ἡ ξαδέσφη μου. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρραβωνιαστικιά μου, ἕνα ὄμορφον κορίτσι πού εἶχαμε δώσει λόγο νὰ παρθοῦμε στὸ γυρισμό μου. Ἀλλὰ σάν εἶδε πειὰ πῶς τὴν ἔξεχασα κάπου δυὸ χρόνια, ἔπαινε ἄλλον.

Ἐαὐτὸ μοῦ κακοφάνηκε. Ἀρχισα κα' ἔκλαινα σὰ μικρὸ παιδί. Ἐτοί πειὰ νὰ καταντήσω ἐγὼ, δειμένος καὶ σκυλλί στὸ κατηλιεὸ ἐνὸς καληαθρώπου! Ὅλες μου τῆς συμφορὲς σ' αὐτὸν τῆς χρωστοῦσα. Καμμιὰ ἐλπίδα πειὰ δὲν εἶχα νὰ ξαναγυρίσω πίσω στὸ χωριό. Ὅλο μου τὸ βίος τὸ δυστυχημένο, ἔπρεπε νὰ τὸ θυσιάζω γιὰ νὰ πλουτίσῃ ὁ Ζαχαρίας, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος πού τὸν ἔβλεπα πειὸ χοντρο, πειὸ φουσκωμένο κάθε μέρα. Μοῦ φαινότανε σάν τὴ βδέλλα πού κολλάει ἀπάνου σου καὶ σοῦ ρουφάει τὸ αἷμα. Τὸν ἐσυχαζήκα σάν τὸ διάολο. Καὶ τόσο περισσῆτον ἔπαινα γιὰ νὰ παρηγορημαί. Καὶ τόσο μεγάλωνε μέσα μου τὸ μῖσος μου γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον...

...Ἐνα βράδου, ἦμουν πειὸ πολὺ μεθυμένος ἀπὸ τῆς ἄλλης μέρες, πειὸ ἐρεθισμένος μὲ τὸ Ζαχαρία. Μοῦ φάνηκε σάν νὰ μοῦ φώναζε μιά φωνὴ μέσα μου: — «Ἄν βγῆ ἀπὸ τὴ μέση αὐτὸς ὁ δήμιος, θὰ ἐλευθερωθῆς καὶ θὰ ξαναγυρίσῃς στὸ χωριό, θὰ ἦς εὐτυχισμένος. Σκότωσέ τον!... Σκότωσέ τον!» Ἐβγήκα ἔξω στὸ δρόμο γιὰ νὰ μὴ ἀκούω αὐτὴ τὴ φωνή. Ἀλλὰ κεινὴ δὲν μ' ἄφει! «Σκότωσέ τον! μοῦ φώναζε, σκότωσέ τον!...»

Μοῦρθε νὰ τρελλαθῶ. Δὲν ἤξερα πειὰ τι ἔκανα! Ἐτρεξα στὴν ταβέρνα πῆρα ἕνα μαχαίρι καὶ τὸν ἐσκότωσα!...

ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΜΙΡΜΠΩ

